

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izven nedelje in praznika. // Inerati do 80 peti vrst a Din 2...

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Knafjeva ulica št. 5

Podružnice: MARIBOR, Grosnik trg št. 7 // NOVO MESTO, Ljubljanska cesta...

Nemčija bo stavila nove predloge?

Nemčija se želi izogniti nadaljevanju vojne in bi bila pripravljena pristati tudi na obnovo poljske republike, če pristane Anglija in Francija na mirovna pogajanja...

Curich, 10. okt. br. Po informacijah švicarskega tiska prevladuje vtis, da bi bila Nemčija pripravljena pri diplomatskih pogajanjih za mir razpravljati tudi o obnovi Poljske...

Pariz, 10. okt. br. Glede na trditve nemškega radija, da francoska javnost ni izvedela za celotni govor kancelarja Hitlerja...

London 10. okt. br. Reuter poroča, da vlada v angleških parlamentarnih krogih popolno soglasje s prvo uradno izjavo angleške vlade...

Finska se upira ruskim zahtevam

Svojo neodvisnost in nevtralnost je odločena braniti tudi z orožjem

Kodanj, 10. okt. e. Po poročilih, ki so jih dobili listi od svojih dopisnikov v Finski, si Finska prizadeva, da ojači svoj položaj nevtralne države...

London, 10. oktobra. e. Po zadnjih vesteh iz Helsinkov je finska delegacija odločila odhod v Moskvo...

Berlin, 10. oktobra. s. S precejšnjo nevarnostjo so nemški odločilni krogi sprejeli vest, da je bil poklican v Moskvo zastopnik Finske na pogajanja za ureditev odnosov med Rusijo in Finsko...

Litva dobi Vilno

Zato pa mora dovoliti Rusiji več oporišč

Kovno, 10. oktobra s. Litovska delegacija se danes popoldne vrne v Moskvo, da nadaljuje pogajanja s sovjetsko vlado...

V zvezi s pogajanja, ki jih je imel litovski zunanji minister v Moskvi, se doznava, da je litovski zunanji minister govoril najprevo z Molotovom nad 2 uri, nato pa še s Stalinom...

jeva izvajanja samo okrepila enotno stališče zaveznikov. London, 10. okt. z. V zvezi s člankom, ki ga je napisal bivši ministrski predsednik Lloyd Georges...

Washington, 10. okt. br. V tukajšnjih političnih krogih potrjujejo vest, da je Nemčija po diplomatski poti v Belu hiši sondirala teren...

Berlin, 10. okt. e. Glede na učinek Hitlerjevega govora v zapadnih državah liti ne ugibajo preveč, temveč samo čakajo na reakcijo pri zapadnih veleposlanih...

Pariz, 10. okt. e. V svojih dnevnih komentarjih o najvažnejših dogodkih, od katerih trenutno zavisi nadaljnja usoda Evrope, vsi pariški listi opozarjajo na tri glavna vprašanja...

Helsinki, 10. okt. e. Finski poslanik v Stockholmu in bivši predsednik finske vlade dr. Busavikij, ki je določen kot zastopnik finske vlade za pogajanja v Moskvi...

Nemčije prav za prav ne tičejo, kajti Nemčija ima svoje življenjske interese z Rusijo samo na Poljskem, kjer pa so odnosi med Nemčijo in Poljsko urejeni...

London, 10. okt. s. Finski delegat za pogajanja z Rusijo dr. Busavikij je večeraj iz Helsinkov odpotoval v Moskvo...

Stockholm, 10. okt. s. Švedska vlada je odredila, da ostanejo pod orožjem rezervisti, ki bi jim konec tega tedna potekel vojaški rok...

di prepričani, da si bo Rusija obdržala, če bi izročila Vilno Litvi, pravico, da obdrži v mestu svoje vojaštvo in da uredi kulturni in socialni red v mestu po svojih namelih in načelih...

Moskva, 10. okt. o. Rusko-nemška gospodarska pogajanja so se pričela danes popoldne. Najprej so pričeli obravnavati finančna in transportna vprašanja...

Rusija in male države

Carigrad, 10. okt. e. Glasilo turškega zunanjega ministristva »Timpul« je v zvezi s pomirjenjem med Madžarsko in Rumunijo, opozorilo na pisanje moskovskih »Izvestij« o odnosih Rusije do sosednih držav...

Izvestja« pišejo o velikih uspehih ruske diplomacije v zadnjem času in pripominjajo, da stremi Rusija po ustvaritvi solidne podlage za trajen mir v vzhodni in južnovzhodni Evropi...

Zlasti poudarjajo rumunski listi z velikim zadovoljstvom dejstvo, da je moskovski radio objavil vest, po kateri je bila v Bukaresti objavljena izjava, ki jo je vlada Rusije podala glede teritorialne integritnosti Rumunije...

Preselitev Nemcev iz sosednih držav

Razen iz baltiškikh držav se bodo morali preseliti v Nemčijo tudi Nemci

Berlin, 10. okt. br. Glavna pozornost nemške javnosti je trenutno osredotočena na repatriacijo Nemcev iz baltiškikh držav ter na priprave za enako akcijo v podunavskih in balkanskih državah...

Anglija kupuje v Ameriki orožje

Takoj po odobritvi spremembe nevtralnostnega zakona bodo izvršena velika naročila

New York, 10. okt. br. Tu pričakujejo angleško vojaško in gospodarsko misijo, ki se sedaj mudi v Ottavi kjer se pogaja za vojne potrebščine...

Angleška ponudba Jugoslaviji Anglija je pripravljena za takojšnje plačilo pokupiti kmetijske pridelke in druge surovine

Beograd, 10. okt. p. Angleški poslanik Campbell je obiskal večeraj trgovskega ministra dr. Andresa, s katerim je imel daljši razgovor...

Koncentracija ruskih čet na Kavkazu?

Pariz, 10. okt. br. Iz Irana so prispele senzacionalne vesti, da so pričeli Rusi koncentrirati velike kontigente svojih čet v Kavkazu...

deve malih narodov in sosednjih držav. Rusija je kazala vedno veliko naklonjenost za načelo neodvisnosti malih narodov, ki žive izven njenega ozemlja...

Zlasti poudarjajo rumunski listi z velikim zadovoljstvom dejstvo, da je moskovski radio objavil vest, po kateri je bila v Bukaresti objavljena izjava, ki jo je vlada Rusije podala glede teritorialne integritnosti Rumunije...

Tudi v teh državah se bo postopalo po istem načelu. Oni Nemci, ki se ne bodo oddali temu pozivu in bodo ostali v teh državah, izgube pravice narodnih manjšin in se bodo morali popolnoma podrediti zakonam in razmeram držav, v katerih žive...

Po načrtu, ki ga je izdelalo vodstvo stranke, bodo Nemci iz baltiškikh držav naseljeni v novo pridobljenih pokrajinah, na Poljskem, zlasti v okrožjih Posen in Lodz, Nemci...

pa bodo naseljeni v Češko-moravskega protektoratu. V zamenjavo za Nemce, ki žive v Rusiji, in se bodo morali vrniti v Nemčijo, bodo izselili iz češko-moravskega protektorata večje število čeških kmetov in obrtnikov v Rusijo...

To preseljevanje Nemcev vodi in nadzoruje ista komisija, ki je organizirala preselitev južnotiroških Nemcev. Komisiji načeljuje poveljnik policije Himmler.

Položaj v ameriškem senatu

Washington, 10. oktobra. z. Danes se je pričel drugi teden debate o spremembi zakona o ameriški nevtralnosti. Položaj se razvija vedno bolj ugodno za pristaše vlade, ki imajo že sedaj zagotovljeno veliko večino...

Portugalska hoče ostati nevtralna

Lizbona, 10. okt. s. Na večerajnji seji portugalskega parlamenta sta tako predsednik republike Carmona, kakor tudi ministrski predsednik Salazar ponovno podarila, da želi ostati Portugalska nevtralna v sedanji vojni...

Poljska podmornica „Orel“ prispela v angleško luko

Moskva, 10. okt. e. Po vesteh iz Berlina je dospela poljska podmornica »Orel«, kateri se je posrečilo med vojno z Nemčijo pobegniti iz Gdiniije, v neko angleško luko. Nemški tisk se za zaudenjem vprašuje, kako je moglo podmornici uspeti, da je preplavila morske predele...

Na zapadni fronti le manjše praske

Pariz, 10. oktobra AA. Havas. Poročilo vrhovnega poveljstva od 9. oktobra zvečer se glasi: Zelo velika delavnost sovražnih patrol med Mozelo in Saaro...

London, 10. oktobra s. Štiri angleška izvidniška letala so preletela vso nemško mejo ob Luksemburgu, Belgiji in Holandski. Začela so svoj polet s francoskega ozemlja...

Kodanj, 10. oktobra s. Dve nemški letali sta večeraj preleteli danksko ozemlje. Protiletalsko topništvo jih je obstreljevalo.

Načrti za nemško ofenzivo na zapadu

Pariz, 10. okt. s. V francoskih vojaških krogih računajo z možnostjo, da bi Nemci začeli istočasno z ofenzivami na obeh skrajnih koncih fronte, na jugu ob švicarski meji in na severu ob luksemburški meji...

Novi vpoklici v Nemčiji

London, 10. okt. s. Po poročilih iz Nemčije sta bila tam poklicana pod orožje letalnika 1911 in 1912, vsi člani Landwehra pa se morajo do 15. oktobra javiti policiji...

Spopadi na morju

London, 10. oktobra s. Pri večerajšnjem nemškem letalskem napadu na angleško mornarico v Severnem morju je bilo najmanj eno nemško letalo tako težko poškodovano, da je moralo pristati na danskem ozemlju...

Pariz, 10. oktobra s. Francoska mornarica je zopet uspešno napadla nemško podmornico. Podrobnosti niso znane.

London, 10. oktobra s. V nedeljo popoldne se je eskadra nemških vojnih ladij pojavila v bližini južnozapadne obale Norveške ter se zapletla v borbo z angleškimi vojnimi ladjami...

Lizbona, 10. oktobra AA. (Reuter). Portugalska tovorna ladja »Semane« je na vozniki iz Anversa opazila preteki petek ob portugalski obali neko veliko podmornico brez zastave...

Amsterdam, 10. oktobra br. Večraj popoldne je 2071-tonska nizozemska ladja »Indra« severno od otoka Terschellinga naletela na mine...

London, 10. oktobra s. Sedaj je objavljena končna lista žrtev s parnika »Athenic«, ki je bil potopljen ob izbruhu vojne. Obsegga 112 imen, med temi 19 članov posadke...

Poljska podmornica „Orel“ prispela v angleško luko

Moskva, 10. okt. e. Po vesteh iz Berlina je dospela poljska podmornica »Orel«, kateri se je posrečilo med vojno z Nemčijo pobegniti iz Gdiniije, v neko angleško luko. Nemški tisk se za zaudenjem vprašuje, kako je moglo podmornici uspeti, da je preplavila morske predele...

Most v Švici zletel v zrak

Pariz, 10. okt. e. DNB poroča iz Berna, da je večeraj okoli 16. zletel v zrak eden od treh mostov na prekopu med Vindavo in Herburgom v Saintgalemski dolini...

Borzna poročila.

Curich, 10. oktobra. Pariz 10.19, London 17.98, New York 445.75, Bruselj 74.00, Milan 22.50, Amsterdam 237, Berlin 177, Stockholm 106.20, Oslo 101.25, Kopenhagen 86.05.

Napet film iz življenja pilotov — vitezov zraka!

Ljubezen na prvi pogled, romantika havajskih otokov, veselje in žalostni trenutki v življenju osvajevalcev nebeških višav, vitezov zraka, ki nikdar, niti v najtežjih trenutkih ne izgube glave in poguma

DANES PREMIERA!

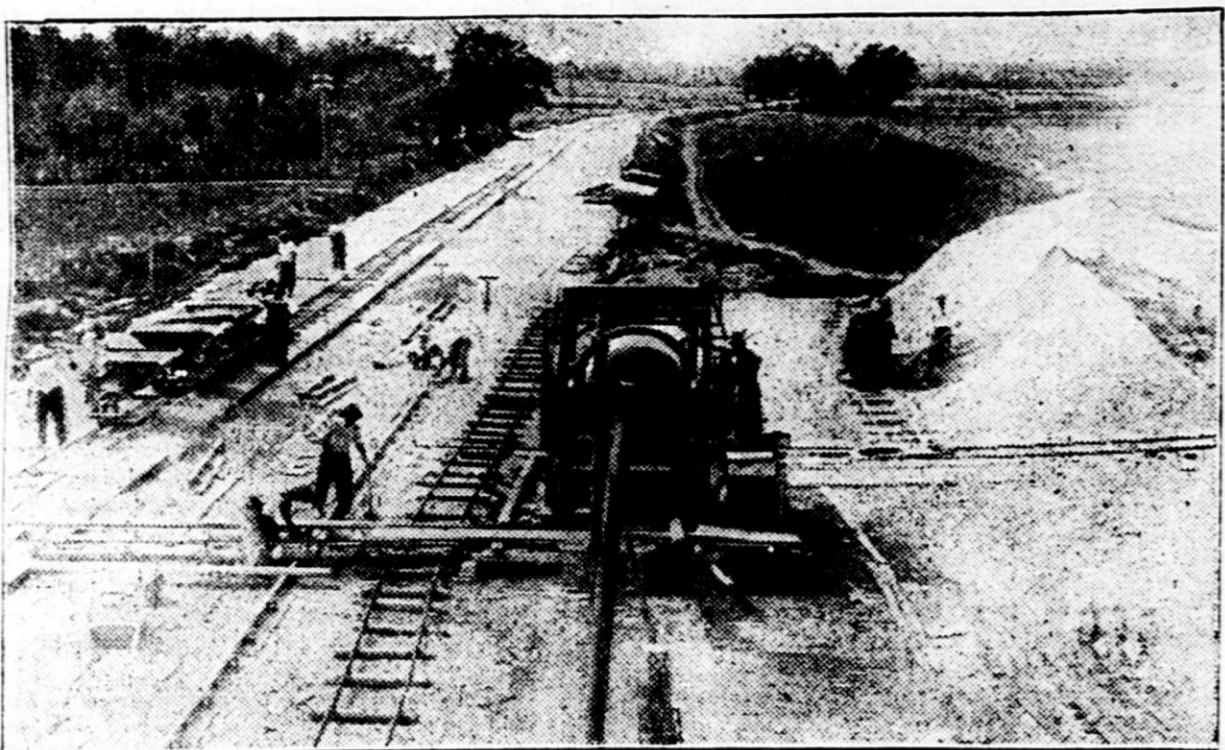
Predstave ob 16., 19. in 21. uri

HONOLULU

KINO UNION
TELEFON 22-21

Gradnja ceste Kranj — Naklo

Dolga bo 5600 m, široka pa 7,5 m — Stroški bodo znašali 8.700.000 din — Gradi jo znana ljubljanska tvrdka Ivan Bricealj

Del že zbetoniranega cestnišča (brez robnih trakov) na odseku Kranj — Naklo

Kranj, 9. oktobra. Modernizacija državne betonske ceste Ljubljana — Podkoren se sedaj vrši v treh etapah, oziroma odsekih. Prvi odsek novega cestnišča gradi podjetje Dedek in sicer od Jeperce do Gašteskega klanca. Ta odsek je dodaj najdaljši in zahteva radi krivanja ceste in železnice, večji nasip in poglobitev železniške proge. Na drugem odseku od Slovenskega polja modernizira ceno tvrdka Slograd. V tem delu bo izvršena temeljita korektura Jelenovega klanca in bo delo, kakor tudi na prvem odseku, precej zamudno. Tretji odsek od pričetka kranjskega polja do Nakla, pa gradi tvrdka Ivan Bricealj iz Ljubljane.

Ta odsek je dolg 5600 m in bo prvi del v dolžini 3 km izročen prometu še ta mesec. Novost moderniziranega cestnišča v tem odseku je povečanje cestne širine z črtnimi robnimi trakovi, ki obdajajo belo betonsko ploščo na obeh straneh v širini 75 cm. Tako znaša skupna širina cestnišča 7 m, kar sedaj popolnoma odgovarja našim prometnim zahtevam.

V doseganem prometu na že dograjeni cesti Ljubljana — Kranj, se je izkazalo, da 6 metrska širina je ne odgovarja popolnoma velikemu prometu in to predvsem zato, ker ni posebnih hodnikov za kolesarje, s temi robnimi trakovi pa bodo odpravljene vsi manjši in se bodo odpravili lahko srečevala tudi dva tovorna avtomobila, ne da bi jima bilo treba zmanjšati brzino. Ti robni trakovi so velika pridobitev za kolesarje in za vozila, ki bodo z njimi pridobila širši prostor. In še eno prednost imajo, ta je, da bo njih črna barva opominjala voznike na skrajni rob ceste.

Novo cestnišče

Odsek ceste Kranj — Naklo so pričeli graditi letos konec februarja. Prvi del odseka, v dolžini 8 km od Kranja do mostu pred Pivko, je v glavnem dovršen in bo izročen prometu še ta mesec. Delo v tem odseku napreduje hitro, ker teren ne stavlja posebnih zahtev in teče trasa novega betonskega cestnišča povalno po stari cesti. Do tu sta bili izvršeni samo dve korekturi starega cestnišča in sicer pri Kroni in pred vasjo Polico, kjer krene nova cesta s stare v toliko, da sta odstranjena oba dosejanda ovinka.

V drugem delu odseka pa trasa novega cestnišča odločno zapusti staro cesto ter krene preko polja vzporedno z železniško progo do postaje, kjer se prične v nasipu dvigati, nato prekoraci v nadvozu železniško progo in se spusti na drugi strani preko stare ceste na polje proti križišču cest Bled — Trzin.

Nadvoz in podvoz

V drugem delu odseka stavlja teren večje zahteve in bodo morali, radi nadvoza čez železniško progo in podvoza občinske ceste, zgraditi velik nasip, po katerem bo speljana nova cesta. Nasip se bo pričel graditi pri železniški postaji in se bo na drugi strani nadvoza spuščal preko stare ceste na polje. Nekaj 100 m od postaje bo v nasipu zgrajen obokan podvoz za občinsko cesto. 50 m dalje na nad žel. prog. večji nadvoz. Nasip bo spodaj širok 30 m, zgoraj pa 10 m in bo isto toliko visok.

Dela na cesti

Pri delih na odseku je zaposlenih okrog 200 delavcev. Večina teh je sedaj, ko so glavna betonska dela v prvem delu odseka končana, zaposlenih pri gradnji nasipa in temeljev za nadvoz in podvoz. V tem drugem delu odseka sedaj nadaljujejo z betoniranjem cestnišča, katerega bodo zbetonirali do železniške postaje. Od tu naprej na bodo v nasipu, ko bo ta dovršen, položili kocke.

Betoniranje s strojem

Betoniranje modernega cestnišča zahteva trdno in izravnavo podlago. Betonske plošče polagajo v dveh vrstah na polmetrsko podlago groma, katerega zvaljajo, nato posujejo nanj drobne peska in vse skupaj prekrijejo z impregiranim papirjem.

Na to podlago naložijo potem spodnji sloj betonske mešanice v višini 14 cm in jo izravnavajo. Ko je tako vse pripravljeno, stopi v funkcijo stroj, ki je nameščen na tračnicah v višini 20 cm nad osnovno podlago (višina tračnic namreč odgovarja debelini betonske plošče).

Stroj opravlja dvojno delo: s sprednjim delom odriva odvišeno betonsko mešanico

Zaključena dela v prvem delu odseka

Od Kranja do mostu pred Pivko so že dovršili betoniranje z velikim strojem. Sedaj betonirajo v tem delu robne trakove in sicer z malim ročnim strojem. Ti robni trakovi so iz povsem istega materiala kot ostalo cestnišče, samo vrhnjemu sloju betonske mešanice je pridejana črna barva. Ob teh robnih trakovih ali takozvanih banknih, bodo v izkopu napravili še takozvane obcestne jarke, cestnišče pa bodo obdali s črnobelimi robnimi kamni.

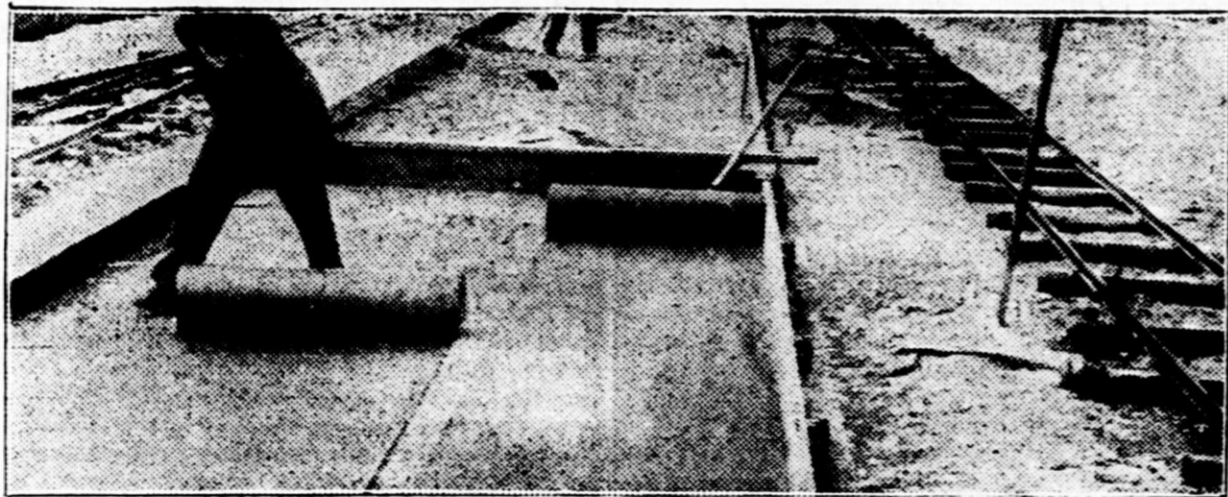
Prvi del cestnišča do mostu pred Pivko, bo izročen po dovršenih delih še ta mesec prometu. S tem bo vozilom prihranjen ovinek preko Kokrice na Naklo, kamor je bil doslej usmerjen začasnji promet. Drugi del odseka pa bo končan prihodnje leto v juliju. Preračunana vsota za dograditev tega odseka znaša 8.700.000 din. Vsa vsota nam pove, da pride preko milijon din stroškov na izgradnjo enega kilometra. Ako vzamemo, da znaša po mnenju strokovnjakov življenjska doba, dobre betonske ceste sto let, potem moramo priznati, da je s tem prihranjenega mnogo denarja. Predvsem moramo tu upoštevati, da so vzdrževalni stroški takih cest minimalni: In sicer 90 para letno na 1 kvadrat meter, dočim znašajo stroški za vzdrževanje ostalih asfaltnih sistemov 2 din, vzdrževanje navadnih cest pa celo 4 din na 1 kvadrat m v letu. Nadalje je treba vzeti v račun rentabilnosti betonske ceste — znatni prihranek na pogonskih stroških. Soglasno mišljenje naših strokovnjakov je bilo vseskozi, da se modernizacija cest samo v površinski obdelavi ne izplača, in da vsi taki poizkusi pomenijo brezplodno razsipanje denarja. To ugotovitev so strokovnjaki iznesli preden so pričeli s tako površinsko obdelavo cestnišča na sektorju državne ceste Naklo — Podbrzeje. Kako pravilno stališče so zavzeli, to se je pokazalo tekom časa in danes je ta del ceste poln luknji, katere morajo neprestano zalivati.

Vsi tehnični strokovnjaki brez razlike so z zadovoljenjem ugotovili, da izvršena cestna dela od naših domačih podjetnikov povsem odgovarjajo načelom sodobne tehnike in da naša betonska cesta, ki jo gradijo od Ljubljane proti Podkorenu, prekaša po svoji strokovni izvedbi celo priznane inozemske betonske ceste. Ta konstatcija je najlepše priznanje znanju in vestnosti graditeljev in nadzornih inženjerjev.

in jo izravnavajo, v zadnjem delu pa ima 3 m široko vibrirno ploščo. (Ista je širina betonske plošče) ki stiska betonsko mešanico. Ta plošča vibrira s hitrostjo 3000 tresljajev na minuto. Ko je zbetonirana spodnja plast plošče, sledi še betoniranje gornje plasti v višini 6 cm in plošča je gotova. Vrhnja plast betonske mešanice je iz odpornejšega porfirnega groma in vsebuje radi trdnjeje vezave nekoliko več cimenta.

Betonsko mešanico dovažajo z vagončiči od dveh velikih mešalnih strojev, ki sta nameščena ob prosti pri depojih groma, peska in cimenta. Večji stroj meša beton za spodnji, manjši pa za vrhnji sloj plošče.

Na dan napravijo približno 14—15 betonskih plošč v skupni dolžini 130—140 m. Betonske plošče so 3 m široke in 9 m dolge ter tvorijo v dvojni vrsti betonsko cestnišče v širini 6 m. Med porednimi ploščami se nahajajo na površini dilatacije, katere bodo zalili s sprameksom. Dogotovljene plošče takoj pokrijejo s platinastimi strehami, nato pa jih po 6—10 urah posujejo s peskom, da ne oddajajo prevelike vlage.

Polaganje impregiranega papirja, na katerega nato nasujejo betonsko mešanico

Zobozdravniki so zborovali

V pogledu nege zob je naše podeželje še povsem zanemarjeno

Ljubljana, 10. oktobra. Stomatološko društvo v Ljubljani, ustanovljeno kmalu po osvobojenju, je v soboto praznovalo 20letnico obstoja, večer pa je imelo redno letno skupščino. K proslavi 20letnice so se zbrali člani v prostorih Sla-mićeve restavracije, kamor so prihitali tudi zastopniki iz Zagreba in Beograda, med njimi predsednik Zveze stomatoloških društev dr. Bock, predstavnik stomatološkega društva dr. Bolf, predstavnik stomatološkega društva iz Beograda dr. Vukelić itd. Proslavi so prisostvovali kot zastopnik banke uprave dr. Avramović, predsednik Zdravniške zbornice dr. Meršol in predsednik Slovenskega zdravniškega društva dr. Kunst.

Otvoril je proslavo predsednik ljubljanskega stomatološkega društva dr. Hlavaty, ki je v izčrpnem govoru orisal delo v društvu od ustanovitve. Zobozdravništvo je pri nas sicer že močno razvito, vendar ga čakajo še težke naloge. Dočim se po mestih posveča dokaj pozornosti negi zob, je podeželje še docela zanemarjeno in so tudi zobozdravniške ordinacije po deželi maloštevilne in še te dostopne le onim, ki imajo dovolj denarja. Pri nas je še vedno zelo razvito sušmarstvo tudi v zobozdravniški praksi, kar je treba zatrei. Predsednik se je spomnil prvega predsednika društva dr. Praunseisa, čigar spomin so navzročili počastili z vzklikom.

Zastopnik banke uprave dr. Avramović je v krajšem govoru naglasil vzorno sodelovanje stomatološkega društva z oblastmi, zlasti z banko upravo, ki podpira stremilneje zobozdravnikov z željo, da bi doseglo društvo v tretjem desetletju obstoja še več uspehov. K besedi so se priglasili tudi zastopniki iz Beograda in Zagreba, ki so s svojimi izjavami izpopolnili program bodočega dela.

Večer dopolnje je bil v istih prostorih občni zbor društva, ki so se ga udeležili še številnejši člani, pa tudi zastopniki iz Zagreba in Beograda. Zbor je otvoril pred-

sednik Zveze stomatoloških društev dr. Bock iz Zagreba, ki je uvodoma podal nekaj glavnih smernic za bodoče delo. K besedi se je oglasil dalje dr. Pandaković, tajnik dr. Bolf pa je v svojem govoru poudaril potrebo še večjega izpopolnjevanja zobozdravnikov v njihovi specialni stroki. Dalje je potrebna krepkejša organizacijska za-vest in morajo pristopiti k društvu tudi še neorganizirani stomatologi. Po blagajniškem poročilu dr. Wilfa so bila podana še poročila posameznih odsekov O glasilu stomatologov je poročal dr. Kallay, ki so mu zborovali, kakor tudi njegovim sodelavcem, izrekli iskreno zahvalo. Sledila je temeljita debata o potrebah zobozdravniške prakse po deželi, kakor tudi v mestih. V vseh večjih krajih bi kazalo namestiti zobozdravnike, kjer pa to ni mogoče, naj bi skrbele za higieno zob in zdravljenje posebne ambulante.

Ljudsko kopališče pod vodo

Dol. Toplice, 9. oktobra

Jesensko deževje, ki ga je še kar odveč, je povzročilo, da so narasli potoki preplavili nižje ležeča polja in travnika. Tudi potok Sušica, ki teče mimo Toplic, in katerega struga je bila od pomladanskega deževja ves čas brez vode, se je napopolnil. Voda je prestopila bregove in poplavlja tudi novo urejeno kopališče in perišče v Dol. Toplicah, tako da je dosegel do vseh nemogoč. Ker škarpa ob strugi, ki naj bi od naraslem potoku zabranjevala pritok potokovne vode v kopališče se ni v prvi dolžini dodelana, je voda vdrila v kopališče in perišče, ter onemogočila kohanje v termalni vodi, kakor tudi pranje perila, kar zlasti neprimerno zahtevne gospodinje in perlice ki perišče stalno uporabljajo. Pa tudi ko bo škarpa povsem dodelana, bo ob visoki vodi v potoku pristop tako h kopa-

lišču kakor tudi perišču nemogoč, ker bo narasla voda zabranjevala iztok termalne vode, ki bo vsled tega polnila bazen in perišče.

Pri izdelavi načrta se pač ni oziralo na to okolnost in upoštevalo naraščanje potokov, temveč so predvidevali le stanje ob suši. Zaradi tega bodo imeli domačini, zlasti ženske, večkrat neprilike, ker ne bodo imele kje prati, zlasti ker Sušica pogostokrat naraste in je ob suši struga brez vode. Da se te neprilike odpravijo, je nujno potrebno, da se za take slučaje že dograjena stavba deloma popravi, razširi stopnišče in odstrani na notranji strani cementen zid.

Pri tej priliki bi priporočali tudi popravo strehe, ker streha v sedanjem stanju nikakor ni primerna in se ne zлага z mogočno stavbo kopališča. Tu sem bi spadala višja ali vsaj ravna streha. Za kopališče bi bila priporočljiva višja in ravna streha iz železobetona, ki bi imela ob straneh fasado s cveticami in bi lahko služila s primernim vvhodom iz kopališkega postopja za sončenje kopališkim gostom.

Glede na interes zdravilišča priporočamo kopališki upravi, da stvar resno premisli in se odloči za tako nujno potrebno ureditev.

Notar France Rant umrl

Metlika, 9. oktobra

Davi se je naglo razširila po mestu vest: notar Rant je umrl, zadela ga je kap! Tako neverjetna je bila ta vest, da je mnogi kar nismo verjeli. Toda ko so se kmalu oglašali mrtniški zvonovi, je bilo vsem, ki so ga poznali in spoznavali, jasno, da notarja Ranta ni več. V najlepši moški dobi, komaj 44 let star, je moral zapustiti svoje drage.

Zjutraj nekoliko pred sedmo je stopil pokojni na hodnik, vesel lepega vremena, ko se je po celodnevem deževju vendarle zjasnilo. Hipoma pa se je zgrudil in domači so ga našli že mrtvega. Zdravnik dr. Omahen, ki je takoj prihitel, je mogel ugotoviti samo smrt kot posledico srčne kapi. Pokojnega je sicer že nekaj let

mučil močan krvni pritisk, vendar se ni nihče, najmanj pa njegovi domači, nadejal tako nenadne katastrofe.

Notar Rant France je prišel pred 11 leti iz Vel. Lašev v Metliko. Uvažal je v mestu splošen ugled, priljubljenost in spoštovanje in to ne samo kot javni uradnik, temveč tudi v družabnem življenju. Ni se sicer aktivno udeleževal v političnem življenju, vendar pa je ob vsaki priliki rad poudarjal svoje napredno mišljenje. Udeleževal se je vidno v društvenem življenju, osobito v Sokolskem društvu v Metliki je neumorno deloval in v glavnem je sam vodil zidavo novega sokolskega doma. Njegova smrt je zadala hud udarec metliškemu Sokolu, pa tudi druga društva in posamezniki bodo brško občutili izgubo moča, na čigar vrata ni nihče zaman potrkal. Ni imel nasprotnikov, imel je le nebroj prijateljev, osobito tudi med kmečkim ljudstvom, kateremu je rade volje dajal nasvete v pisarni, pa tudi izven nje.

Ob mrtvom soprogu neotolažljivo žaluje globoko prizadeta soproga Milla, plaka-ju otroci, saj je bil pokojni nad vse ljubeč in skrben mož in oče zglede družine najlepšega vzgajanja.

Pokojni Rant France je bil sin naučitelja Ranta. Globoko je pretresla vest o njegovi nenadni smrti tudi njegovi tri sestre, s katerimi ga je vezala tako pristo- na bratovska ljubezen.

Še na predvečer je govoril doma v družini, kako mu gre na živce to razburkano politično življenje po svetu, spomnil se je z globoko pieteto tudi 9. oktobra, govoreč, da bo zapustil svojim potomcem, di- nimu sinovoma in nežni hčerki svoj testamant, rodbinsko tradicijo nepokolebljive narodne zavesti, ne sluteč, da bo peta obletnica marsejske tragedije njegov zadnji dan.

Truplo pokojnega bo v torek z avtofu- gomom prepeljano v rodbinsko grobnico v Celju.

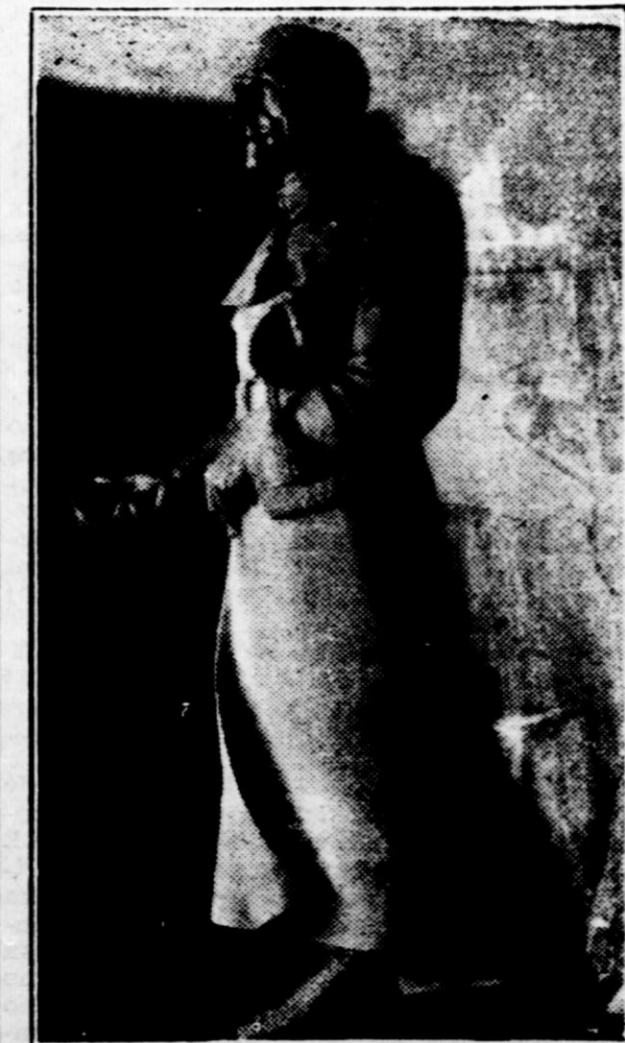
Globoko pretreseni se sklanjamo nad grobom vzornega moža, preostlim njegovim pa izrekamo najiskrenejše sožalje!

Trbovlje ob peti obletnici marsejske tragedije

Ganjiva žalna svečanost trboveljskega Sokola pred kraljevim spomenikom

Trbovlje, 10. oktobra

Tudi nad Trbovlje je legel dih grenkega spomina na tiste črne dneve pred petimi leti, ko je naše prebivalstvo zadela v dno srca strošna vest, da našega Viteškega kralja Zedinitelja ni več med nami. Trboveljski prebivalstvo je takrat strnjeno manifestiralo svojo globoko žalost in morda še nikdar ni bilo tako tesno združeno kot tiste dni, ko je še in še dajalo duška svoji tugi za onim, kar je izgubilo z marsejskim atentatom. Vsa leta sem je bil spominski dan te neizbrisne narodne nesreče tudi žalostni dan Trboveljčanov. Leto in petletnica smrti Viteškega kralja boritelja je naša javnost spriču težkih časov, v katerih živimo, še prav posebno žalostna s spomini na tiste črne oktobrske dneve. Naš Sokol je privedel prav ginljivo žalno svečanost pred spomenikom kralja Aleksandra pri Sokolskem domu. Velika množica se je že zgodaj zvečer zbrala okrog spomenika. Kraljeva soha je bila svečano razsvetljena in lik neumrlivega vladarja je bil viden že od daleč. Mnogi cestnici so ob vzhodu položili cvetja in vencev, svečice so gorele in pričale o ljubezni našega delovnega ljudstva do ljudomilnega vladarja mučenika. Črne zastave so plapolale na drogih. V marsikateri trgovini si opazil razsvetljeno izlozbo z likom pokojnega kralja ovenčanim s cvetjem.

Ob osmih zvečer je svečanost otvorila sokolska godba, ki je ubrano zaigrala koral »Molitev za slovanski rod«, medtem ko so zvočniki pronicalo pritaženo zvočenje, ki je postajalo jačje in jačje, se odlaševalo in utihnilo. Raz balkona Sokolskega doma je spregovoril glas recitatorjev. Gospa Kohova in g. Robert Plavšak

ml. sta v dovršeni obliki ob grobni tlašni množici recitala pomembne državljanske izreke kralja Aleksandra, ki so prvega jugoslovanskega vladarja pokazali v svetli zarji njegove globoke ljubezni do naroda, veličine države zlasti v tistih časih, ko je junaska Srbija poteptana in oskrnjena, doživljala dneve robstva in narodnega ponižanja, pa tudi tiste velike besede o živl moralni moči velike jugovolske misli, po kateri je nacionalna ideja svobode, ljubezni in edinstva postala stvarnost, potomcem pa kot svetel vzor, slavna bodočnost. Čuli smo besede, ki jih je kralj govoril svojim Sokolom, katere je pozval, naj bodo vsemu narodu primer duhovnega edinstva, v službi edino Jugoslavije in jugoslovanske ideje. Pevska zbor »Zarja« in »Zvona« sta ubrano zapela »Što šutiš Srbine tužnik«, »Z bratskog zagrljaja«, ki sta jih predvajala med posameznimi deli recitacije, prdnešanjem o srbski Golgoti, jugoslovanskem zedinjenju. Prednešanje so zaključile velike besede velikega kralja, ki so najbolje označevale njegovo visoko mirovno poslanstvo, katero ga je vodilo v — smrt. Padli so pogubni strel in ob poslednjih besedah umirajočega kralja »Čuvajte Jugoslavijo« je boben udarjal takt žalne koračnice. In že je vstal glas

»V vrtarju plava z mrtvim kraljem raket nekov s kraljico v črnem vlak se v noč, nekje je mlad, mlad kraljevič zaplakal, tu molj narod ves.« Bog, daj mu moč!»

Godba je zaigrala državno himno, ljudstvo pa, ki se ga je žalna svečanost v vsej njeni jugoslovanski iskrenosti dojmila v dno duše, se je nemo razšlo, tužno a vendar okrepljeno za delo, ki ga še čaka v jugoslovanski bodočnosti.

Iz Slovenskih goric

— Slepac s ponarejenimi zdravili. Po severnem delu Slovenskih goric že delj časa slepari neki Recek Viktor iz Plitviškega vrha pri Gornji Radgoni. Mož se oglasja pri ljudeh in jim ponuja v prodajo prašek, ki naj bi bil sredstvo proti svinskim kugi, ki se v teh krajih pogosto pojavlja. Mož prodaja prašek v zavtikih po 10 din. Oblasti so se začele zanimati za prašek. Po preizkušnjah se je ugotovilo, da je prašek iz mešanice zveplenege cvetja in zdrobljene krede in kot tak nima nobene zdravilne moči. Mož nima pravice prodajati zdravila. Orožniki ga že delj časa zasledujejo. Oblasti opozarjajo prebivalstvo, naj praška ne kupuje in la vsako izsiljevanje prijavi najbližji orožniški postaji.

— Trgatev v neprestanem deževju. Vinogradniki, ki so letos z trgativjo zgodaj pričeli, so neovirano popravili svoj pridelok. Mnogi pa so računali in to zlasti oni, ki imajo boljše vrste trte s tem, da bo grozdje pridobilo še več sladkorja, kar pa se ni zgodilo, ker je nastopilo deževje. Trgatev v deževnem vremenu je zelo zamudna in neprimerna. Tudi inozemski vinogradniki dvoletniki so pričeli z redno trgativjo. Ki pa poteka v mirnejšem ras- prikazju kakor prejšnja leta, ko so pri- najali k nam številni inozemski gostje- izletniki, sorodniki in prijatelji vinograd- niskih lastnikov.

Banket vpokojenih ameriških lepotic

Na svetu je vse minljivo, tudi ženska slava in lepota

nem odru v Siegfeldovem baletu. Čez tri mesece so prinašali ameriški listi na prvih straneh njeno sliko. Bila je nevesta bogatega hotelirja R., gospoda v fraku, ki jo je bil srečal v nočnem lokalu.

Njena čila, nekoliko zavajena sosedja za mizo, porabi letne dohodke v znesku 125 tisoč dolarjev. Njen življenjski roman je podoben čisto kratki zgodbi. Nekega dne je nastopila na odru. Nekega dne se je zaročila s Frederikom G., največjim delničarjem neke brooklynske parobrodne družbe, nekega dne se je omožila, nekega dne je oblekla žalno obleko, nekaj časa je plakala, potem je pa zavzela milijonsko dediščino v svojo upravo. To je bila članica baleta Grift. Ko je nastopala kot ple-salka je vzbujala v newyorškem damskem svetu splošno pozornost s tem, da se je pojavila na vrtni svečanosti Borznega kluba kot prva žena z umetnimi trepalnicami. Kot milijonarjeva žena in vdova je zaslovela po svoji zadržanosti in to slavo vživja še sedaj. Glavno skrb posveča svoji postavi. Da bi ostala lepa, ima najeti dve slepi maserki.

Vsaka članica slovečega baleta bi lahko dala na razpolago romanopiscu gradivo za celo knjigo. Med vpokojenimi lepoticami je tudi Lilian, ki je bila pred 15 leti naj-veleslejša članica slovečega baleta. Vsi so jo imeli radi. Bila je povsod dobrodošla prijateljica, ki je imela za vsakega dobro besedo ali prijateljski nasvet. Nekega dne je pa posegel v njeno življenje možki. Viceprezident je bilo natisnato na njegovi vizitki in rudniki, ki je bil za njihovo izkoriščanje ustanovil velik konzern, so obetali milijonski dobiček. Lilian je morala skrbeti za priletno mater in dva brata. Zato ni čuda, da je bila takoj pripravljena poročiti se z njim, čim jo je zasnil. Pol leta je trajala njena zakonska sreča, potem se je pa pokazalo, da so rudniki samo pečene jame. Čez tri dni je moral Liliane mož v zapor. Vzela je škatlico s cigaretami ter hodila v plesnem baru druge vrste od mize do mize.

Banket vpokojenih lepotic traja od poldne do poldnoci. Po njem ostanejo samo prazni krožniki in steklenice. Pogled na mizo je žalosten prav tako kakor je žalostna usoda markisatke izmed teh žensk. Vse na svetu je minljivo, tudi ženska lepota in slava.

V Waldorf Astoria hotelu v New Yorku so priredili oni dan banket vpokojenih lepotic. Ta hotel stoji v newyorškem okraju, kjer imajo svoje palače in vile največji bogataši. Banket vpokojenih lepotic, kakor so ga nazivali Američani, navdušeni za dobre primere, je bil prirejen v prestolnici nebotičnikov, kjer gotovo ne poznajo pomankanja glede svečanosti vseh vrst. Vzbudil je splošno pozornost najširše javnosti, ker je bil demonstracija enega izmed redkih idealov namreč lepote. Američani visoko cenijo žensko lepoto. Tudi v Evropi se še mnogi spominjajo Siegfeld girls, tistega vtlesčenja ženskih čarov, iz katerega so znali spretni Američani kovati milijonski dobiček.

Pred 15 leti se je po vsej Ameriki govorilo, da morejo biti sprejete v Zet-balet samo najlepše ameriške dekleta. To je bil pač zadosten razlog dolarskim magnatom, da so iskali žene med članicami Zetbaleta. In kmalu se je uveljavil nepisani zakon: naj ne bo nobene Siegfeld girl, ki bi ne

našla moža, čigar premoženje znaša več milijonov. Po smrti svojega ustanovitelja pred 11 leti, je izginila ta po bogastvu sloveča plesna skupina z obzorja. Članice tega slovečega baleta so se pa sestajale vsako leto v hotelu Astoria, kjer so obujale spomine, ter si pripovedovale svoje doživljaje, pa tudi svoja razočaranja. Gotovo leta niso dvignile nekoč tako obozovane deklishe lepote, kar pa ne more zmanjšati slave bivših plesalk.

Lepota, ples in bogastvo na tekočem traku. Na čelu polno zasedene slavnostne mize sedi gospa Eleonora R. Ona prav nič ne prikriva, da se ji v otroških letih niti sanjalo ni, da bo nekoč stanovala v ulici newyorških milijonarjev, Park avenue. Njena mati je bila garderobierka v nečem lokalu. Vsak dan je morala takrat 16-letna Eleonora nositi že ob 4. zjutraj z doma zajtrk. Nekega ranega jutra je gospod v fraku opazil prezbajajočo deklko. Nekaj besed, nekaj plesnih ur in čez šest tednov je deklka že plesala na krasno razsvetlje-

va bodo znašali okoli 300.000 šterlingov, to je okoli 66 milijonov dinarjev. Takoj po končanem popisu bodo oblasti porazdelile med prebivalstvo karte za živila. Vsak izmed popisovalcev mora popisati od 600 do 700 družin. Sodiijo, da ima zdaj Anglija nad 48 milijonov prebivalcev.

Umrljivost v Franciji

Na krivulji pariške umrljivosti se dobro vidi, kako more moderna zdravniška pomoč odgoditi trenutke smrti. Znano je, da je umrljivost v Franciji razmeroma večja, kakor v drugih državah, manj znano je pa, kako se je francoskim zdravnikom posrečilo v zadnjem stoletju potisniti umrljivost navzdol. V letih 1846 do 1855 je odpadlo v Franciji na 10.000 prebivalcev 240 smrtnih primerov letno, leta 1930 pa samo še 160. Umrljivost je torej nazadovala za celo tretjino.

samo še 160. Umrljivost je torej nazadovala za celo tretjino.

To znatno zboljšanje ljudskega zdravja izvira iz podrobnih statistik, ki jih je sestavil za mesto Pariz Moine. Francoski zdravniki so si zlasti prizadevali zmanjšati otroško umrljivost, še pred 50 leti je pobrala izmed 100.000 otrok davica 705, zdaj pa samo 31,9 otrok ali približno 4,5% predprejše umrljivosti. Pri ošpicah je bil izmed 100.000 otrok za 90% od 535 na 53,4 otrok, na 100.000. Oslovske kašelj je zahteval izmed 100.000 otrok svojčas 160 žrtev, zdaj pa samo 39,5. Spalna bolezen je pobrala nekoč izmed 100.000 otrok 42,3, zdaj pa komaj 5 otrok. Umrljivost za tifus berkuozo je bila znana za 63%, drugih bolezi dihalnih organov pa za 53,7. Pač pa narašča umrljivost med žrtvami raka ter bolniki, ki jih mučijo bolezn srca, žil in ledvice.

Manifestacija za duhovne vrednote

je bila nedeljska otvoritev umetnostne razstave Kluba neodvisnih

Ljubljana, 10. oktobra

V teh nemirnih dneh, ki vrtne nad Evropo, je izjavil v nedeljo pri otvoritvi V. umetnostne razstave Kluba neodvisnih predsednik prof. Stane Kregar, hoče klub s svojo razstavo poudariti, da je prav zdaj potrebno gojiti v narodu smisel za duhovne vrednote. Likovno umetnost ljubčeva Ljubljana je s svojim obiskom pri otvoritvi pokazala, da ima v teh nemirnih časih človek tudi več smisla za prizadevanje umetnikov. Že dolgo ni bilo v Jakopičevem paviljonu ob otvoritvi toliko obiskovalcev. Zdelo se je, da so prišli umetnosti naklonjeni ljubljanci s posebnim veseljem je razstavi razstave Kluba neodvisnih, ne samo zaradi tega, ker so razstavljali že na prejšnjih razstavah dokazali, da vsa vsega upoštevanja vredni resni in talentirani iskanci in obiskovalci lepote, temveč tudi zaradi tega, ker v teh nemirnih časih, ko grme nekatere topovi in teče kri ter bombe in granate uničujejo in rušijo, človek silineje zahrepeni po oblikovni lepoti. Umetnina na platnu ali v marmorju ni samo snovi ujeta lepota, v snovi izražena večnost, harmonija, red in pozitivnost, umetnina je tudi simbol gradečega, kaos premagajočega človeka, ki se zoperstavlja destruktivnim nagonom. Zaradi tega so prihajali ljudje večraj k otvoritvi razstave Kluba neodvisnih z naravnost svečanin korakom in so vstopali v Jakopičev paviljon kakor se vstopa v svetišče. Spričo kvalitetnih del, ki so jih obiskovalci občudovali, je bila večerajšnja otvoritev te razstave pravcata kulturna manifestacija za duhovne vrednote in obenem pravcata demonstracija proti duhu nasilja, samovoljnosti, teorija in uničevanja.

nastopa na naši skupni razstavi. Pri njegovi umetnosti, kakor vobče pri večini moderne, odpovedo znanstvena poučenja in dogmatično vrednotenje. Njegovo slikarstvo je preprosto, a je harmonično, čisto preprosto človeško. Prizaduje se, kakor tudi vsi ostali, neuhumanizmu, ki daje podarek na človeka z njegovim skrivnostnim življenjem, mišljenje in srcem.

Narodi spravljajo v vojnih dneh svoje umetnine na varno in s tem poudarjajo, kako velike važnosti so umetnine za narode. Naj bi se spoštovanje do umetnosti, ki ga je pokazal obisk ob otvoritvi, tudi pri nas utrdilo in razraslo na stopnjo, kakršno likovna umetnost zasluži.

V starih sobah Jakopičevega paviljona je vseh 12 članov Kluba neodvisnih razstavilo okoli 85 slik in kipov. Razstavili so Zoran Didek, Boris Kalin, Zdenko Kalin, Stane Kregar, France Mihelič, Zoran Mušič, Niko Omersa, Nikolaj Pirnat, Marj Pregelj, Karol Putrih, Evgen Sajovic in Maksim Sedej. Glede na napredek v razvoju naših mladih mojstrov nudijo sluzehni izmed njih nekaj presečenjaja, in sicer presečenjaja v kvalitetni poglavitvi v ustvarjanju.

Iz Celja

Sokolska komemoracija. Sokolski društvi Celje-matica in Celje I sta priredili ob petletnici mučeniške smrti Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v ponedeljni zvečer v telovadnici v mestni narodni šoli komemoracijo za svoje pripadnike, ki so decela napolnili telovadnico. Staršina Sokolskega društva Celje-matrice br. dr. Milko Hraovec je v lepo zasnovanem govoru prikazal nesmrtni lik velikega kralja, ki je bil zares vodja svojega naroda ter je dal svoje dragoceno življenje za svoj narod in državo. Njegova smrt naj nam bo vsem vreden vzgled požrtvovalnega dela za narod in državo ter ljubezni in pripravljenosti, da damo za svojo državo in svoj narod tudi svoje življenje. Ko je sokolska množica ob zaključku govora počastila spomin nesmrtnega kralja s klicem »Slava!«, je še zapela himno »Hej, Slovani!«.

Naletnem obnem zborni sreskega učiteljskega društva v Celju je bil v soboto izvoljen naslednji upravni odbor: predsednik Fran Roš, podpredsednica Franja Wudlerjerja, tajnik Josip Kotnik, blaginčarka Marija Pečnikova, odborniki Metod Požar, Vid Vertičnik, Janko Pogačnik, Bogomil Gerlac, Ana Zupanova in Ruža Petelinova. V nadzornem odboru so: predsednik Julij Ševnik ter Ernest Tiran, Lizika Petrickova, Antonija Voršičeva in Jože Zupanek. Predsednik finančnega odbora je Albert Planer, odsek učitelje vodi Ivanka Zupančičeva, strokovni referent za šolska vprašanja je Vekoslav Gobec, referent za tisk pa Bogomil Gerlac.

Nesreča ne počiva. V Kamenčah pri Braslovcah je padla 72-letna dinarica Marija Rozmanova v soboto doma s peči in si zlomila desno roko. Istege dne je neznan kolezar v celjski okolici povozil 69-letno Josipino Franclovo, gospodinjico pri stavbniku Jezerniku na Zg. Hudičju pri Celju, in ji zlomil ključnico. Ko je šel 57-letni popravilalec dežnikov Jože Kranjc v petek v neki hiši na Lavi pri Celju po stopnicah, je padel ter si močno poškodoval desno roko in nogo. Ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

Umrla je v nedeljo v celjski bolnici 67-letna preuzitkarica Uršula Selčeva z Mrzlega polja pri Jurklostru.

POMAGAJMO GRADITI PIVKOV SOKOLSKI DOM

Oglasil se je astrolog...

Prerokovanja o ideologijah, ki se bodo združile — Teško je zapisati besedi: Vojna bo

Francoski in angleški listi so si astrologovo posteno privoščili, ker ni noben astrolog jasno in nedvoumno napovedal, da bo leta 1939 izbruhnila v Evropi vojna med Nemčijo in Poljsko ter med Nemčijo in Francijo in Anglijo.

Francija je mobilizirala v prvih dneh septembra. V vojašnici je nekdo, ki se je vedno zanimal za astrološka poročila v listih, srečal svojega znanca-astrologa, ki je bil tudi že v uniformi. — Dobri ste, vi astrologi, je dejal prijatelj mobiliziranemu astrologu, pošteno ste ga polomili, ker niste napovedali vojne. Astrolog je bil v zadregi, izmotaval se je, da so zvezde kazale na kritično dobo, a naravnost na vojno niso kazale. Ali bi mi pa ti zdaj vsaj povedal, kdaj se bo vojna končala? je vprašal prijatelj astrologije. Astrolog je odgovoril z vprašanjem: Pa bi mi ti prijatelj zdaj verjel, če bi ti povedal, kako dolgo bo vojna trajala? Ne bi verjel! je rekel prijatelj astrologije. No, vidiš, kakor v mnogih drugih rečeh na tem božjem svetu, je povzel astrolog, je tudi v astrologiji glavno vera. Kdor nima vere, ta tudi v astrologijo ne bo odrešen.

Na šale, ki so jih zbijali mnogi na račun astrologov, ki niso v zvezdah videli zapisane vojne, so se oglašili astrologi in se branili, češ da nihče ne ve, ob kateri natančni uri in minuti je bil rojen.

Oglasil se je pa tudi astrolog Kerneiz, ki je pojasnil polomijo drugače in opozoril na svojo napoved ob začetku tega leta, v kateri je nekako v rožicah v resnici napovedal dogodke, ki so se izpolnili.

Z večkrat sem napovedal, je sporočil pariškim listom Kerneiz, dogodke, ki se izpolnjujejo, objavil sem napovedi v francoskih in tujih revijah, in sicer tako jasno in nedvoumno, kolikor mi je bilo po vesti mogoče. Kajti razumeti morate, da je težko za astrologa napisati kar naravnost: Vojna se bo pričela tega leta in tega dne. Tako težko je to in tako nemogoče, kakor reči

zdravniku vpriči pacienta: Izgubljeni ste, tega in tega dne boste umrli.

V neki veliki ženski reviji sem dne 2. decembra l. 1938 napisal v astrološki napovedi za l. 1939 o združitvi nacistične in boljševeške ideologije, kar so tedaj skoraj vsi smatrali za nesmisel. V reviji je glede tega astrolog Kerneiz rekel takole:

Posebnost v konstelaciji planetov v letu 1939 je v tem, da so Meseec, Jupiter, Saturn, Sonce in Merkur v znamenju Rib v realnem živalskem krogu. To je kritična konstelacija. Če bi bila evropska celina geološko še neustaljena, kakor so nekateri predeli Azije in Amerike bi po teh aspektih sodili, da bo Evropa zadela strašna potresna katastrofa. Ker je ta možnost skoraj izključena, je soditi, da se bo zgodilo nekaj podobnega v političnem življenju. V času od 21. marca 1939 do 21. marca 1940 bodo torej nekateri dogodki torej prevrnili odnose med narodi in notranjo strukturo narodov. V letu l. 1939 se bo pričel proces združevanja ideologij. Temu procesu se ne bodo mogli izogniti niti narodi, ki so ideološko nekoliko nevtralni. Sovražni si sile se bodo sprijateljile in si nadele skupne cilje, tako da med njimi ne bo več nobene bistvene razlike. V vzemirljivih okoliščinah se bo vse to dogajalo in v nekaterih državah bo nova ideologija nenaadoma izpodrinila staro, za najbolj revolucionarno ideologijo smatran ideologija pa se bo prelevila v najboljšo konzervativno. V raznih okoliščinah v mnogih pretesnih se bosta skušali fašistična in boljševeška ideologija združiti v eno samo enotno ideologijo. Tak razvoj bo v glavnem značilen za svetovne dogodke v prihodnjih štirih letih.

Ker se zdi, da so se dogodki v Evropi od septembra začeli v resnici razvijati v smeri, ki jo je napovedal Kerneiz, lahko rečemo, da je ta astrolog rojen pod srečno zvezdo.

Inserirajte v „Sl. Narodu“!

Tudi radiuma ne bo zmanjkalo

Uradno je Anglija sporočila svetu, da ji sirovini in živili ne more zmanjkati. Četudi bi trajala vojna več let in spričo prirodnih bogastev, ki jih ima v kolonijah in dominionih, je Angliji to trditve ves svet verjel. Glavni dobavitelj sirovini Angliji bo Kanada, ki bo dobavljala ne samo železo in zlato, temveč tudi druge manj znane, a v vojni industriji zelo potrebne kovine, kakor bentonit, buriit, manganjev dolomit itd. Kanada pa bo Angliji dobavljala tudi radium, katerega bo vojujoča se Anglija potrebovala mnogo več kakor v mirnem času. V severnovzhodni Kanadi so ogromna ležišča uranove rude. Okrog 100 gramov radiuma lahko Kanada pridobi na leto iz teh ležišč, to je več kot je potrebno za kritje potrebe v Kanadi in v Angliji ob največji mogoči porabi te dragocene skrivnostne kovine.

Ljudsko štetje v Angliji

Angleška vlada je odredila splošno ljudsko štetje, ki je bilo potrebno zaradi pričetka vojne z Nemčijo. Zadnje ljudsko štetje v Angliji je bilo l. 1931, v osem letih se je stanje prebivalstva v Angliji bistveno spremenilo. Vlada hoče ugotoviti ne samo število privrastlek, temveč tudi porazdelitev prebivalstva v posameznih delih države, gostoto v poljedelskih in industrijskih krajih itd. Po sodbi strokovnjakov, se je od zadnjega ljudskega štetja prebivalstvo Anglije povečalo za več kot milijon ljudi od l. 1931 in za več kot 4 milijone od leta 1914. Gostota v posameznih predelih države se je zelo spremenila, ker so se ljudje naselili v industrializirana mesta. Anglija misli pa tudi na možnost uvedbe življenjskih kart in je tudi iz tega razloga odredila splošen popis prebivalstva, ki bo manj natančen kakor l. 1931, kajti zapisano bo samo ime, starost, poklic kraj bivanja in vojaška obveznost prebivalstva. 65 tisoč uradnikov popisuje od 1. oktobra angleško prebivalstvo, stroški ljudskega štet-

ZAGONETNA SMRT KNEZA KOSTROVA

ROMAN

— Tako vendar ne morete živeti! — je vzkliknil Murzajev razburjeno. — Izpolnite moje vroče željo in sprejmite od mene denarno podporo.

— Ne potrebujem je, — je odgovorila odločno. Ne potrebujem od vas denarja, temveč to, kar ste mi že dali — laskavo besedo dobrega prijatelja. Čemu bi potrebovala denar, — saj sem vam rekla, da sta mi glad in hlad pomagala prenašati duševne muke.

— Morda nečete sprejeti denarja od zasebnika, čeprav sem vaš prijatelj. Če je tako, se pa obrnite na ruski odbor.

— Jaz? Ruski odbor? Nikoli! — je vzkliknila Ariadna prestrašeno. — S tem bi prekršila obljubo, dano Olegu Kiriloviču. Častno sem izpolnjevala njegovo povelje tudi v času svojega burnega, grebnega življenja v Parizu, ker Rusov nismega potrebovala. Zdvižen je pa preveč siromašni. Zdaj mi je vsaka njegova beseda sveta, ker ga ljubim. Če bi prekršila to, kar sem mu obljubila, bi zagrnela isto verolomnost, kakor takrat, ko sem poljubila njegovega brata Vsevoloda s stekleničko strupa v roki. Govorite o odboru, ki ga ne potrebujem. Moja duša hrepeni po nečem drugem, toda jaz ne smem in nimam pravice prestopiti praga.

- Kakšnega praga?
- Praga ruske pravoslavne cerkve.
- Oleg bi vam to gotovo dovolil.
- Morda. Kdo ne pozna njegovega dobrega srca kakor jaz! Saj sem sama na sebi preizkušala njegovo dobroto. Povejte mi raje, kaj bo zgodilo, če tu živite Rusi zvedo, da živi med njimi morilka kneza Kostrova?

— Toda življenje, kakršno živite, je itak enako počasnemu samomoru, — je pripomnil Murzajev ves potr.

— Nikakor ne. Spat ležem, kadar se mi zahoče. Jem, kadar kaj imam. Svoje telo bom vzdrževala samo dotlej, ko bo Gospod poklical k sebi mojo grešno dušo. To ni samomor. To mi je znano.

- Kaj ste že poskušali končati si življenje?
- Da. Bilo je v eni najstrašnejših noči mojega življenja. Proti večeru sem bila zlezla v eno izmed lin koloseja in tam sem se skrila. Nastala je noč. Zaspati nisem mogla. Mračne stene ognjenega poslopja so me težile. Strašne sence so drgetale v blede mesečini. Po glavi so mi rojile podobe razigranega Rima, opajajočega se s krvjo v areni v zabavo ljudskih množic namirajočih ljudi. Kar so se dvignile iz tal arene, umirojen globoko s krvjo, postavile tam umrlih ljudi. Bilo jih je mnogo in naenkrat so me opazile. Morda je žvižgal veter po hodnikih in linah, toda jaz sem slišala njihov skupni krik: »Morilka, Juda, ki je izdal ljubezen!« Zbežala sem, oni so se pa pognali za menoj. Sama ne vem, kje sem bila. Naenkrat sem se znašla na polju. Privall se je oblak. Noč je bila temna, veter je žvižgal. Morda je bilo to njihovo stokanje. Vsa iz sebe sem se pognala čez

most. Če se ne motim, je bil to most čez rečico Almono. Zdelo se mi je, da izteguje v vetru zibajoče se trnje roke proti meni. V njegovem šteestu sem slišala klic, naj umrem na dnu reke. Toda bila sem še daleč od nje, ko sem začutila v sebi nepremagljivo željo po smrti. Moje življenje je bilo smrdljiv odtok, moje mesto je bilo na dnu blatne reke. Krenila sem proti trsu in tedaj sem naenkrat obstala pred neko cerkvico. Toda kje sem bila in katere cerkvice je bila to, nisem mogla spoznati. Zaslišala sem korake, kakor da je nekdo šel mimo mene. Zasepetala sem: »Katera cerkvice je to?« — »Quo vadis« sem zaslišala odgovor. Sama ne vem, dali je bil to človek ali pa se je začul samo glas. Jaz sem se pa zgrozila nad tem, kar sem hotela storiti. »Quo vadis?« (Kam greš) — me je ustavil skrivnostni glas. Ko sem se pomirila, sem spoznala, kje sem. Bila je cerkvice Quo vadis na kraju, kjer je srečal iz Rima odhajajoči apostol Krista. Na stopnicah te cerkvice sem zaspala in sanjala se mi je nekaj prijetnega. Videla sem brata Kostrova. Umrjeni mi je odpustil moj greh, a Oleg me je pobožal. Prebudila sem se s solzami v obeh pod pripelajočimi solnčnimi žarki. Tista noč je bila najstrašnejša, dan je bil pa miren in radosten. Tako sem imela oba rada in ljudi me niso izgubili. Tista dne niso bili tuji. Od tistega trenutka sem se odločila, da nimam pravice končati si življenje. Vendar se pa to lahko zgodilo. Tu je nekaj, česar ne morem preživeti. Vem, da more strah pred tem nečem povzročiti mojo smrt.

- Kaj je to?
- Ne vprašujete me! To je tako grozno, da vam ne morem povedati.
- Ali vam morem pomagati?
- Ne morete mi storiti večje usluge, nego ste mi jo že storili. Zdaj, ko sem vam kot svojemu dobremu prijatelju povedala vse, kar sem hotela, mi je odleгло. Morala sem vam odkriti vse svoje grešno življenje. Vi ste edini človek na svetu, pred katerim sem mogla to storiti. Milost, ki mi jo je nedostojni izkazal Gospod, vidim v tem, da je vas napotil v Rim. Rada bi vas nekaj vprašala...
- Prosim.
- Dolgo je molčala, ker se ni mogla odločiti za svoje vprašanje. Slednjič se je pa le premagala in vprašala: — Ali še živi?
- Kdo?
- Knez Oleg Kirilovič.
- On ne samo da živi, temveč prebiva celo blizu Rima.
- Kakor smrtno ranjena je tedaj planila pokonci, pritisnila obe roki na srce in se zgrudila na tla.
- Bože moj, bože moj! Torej nikomaj prtrpeti tudi to preizkušnje. Pošljiji mi kakršnokoli trpljenje, samo te preizkušnje me reši! Kam naj pobegnem? V katero votlino naj se skrijem?
- Murzajev jo je dvignil in pobožal, da bi jo vsaj malo pomirila. Ona je pa sklepala roke, kakor da je zblaznela.
- Kaj vam je? Česa ste se tako ustrašili?
- Ivan Grigorjevič, moj dragi prijatelj, to boste sami razumeli. To je tisto, česar se najbolj bojim. To je tisto, česar bi ne preživela. To je edino, kar bi me moglo napotiti k samomoru.
- Kaj pa je to? — je vprašal Murzajev začuden.